

DICTAMEN: 167/2017, de 8 de juny

MATÈRIA: Responsabilitat patrimonial

DEPARTAMENT: Governació, Administracions Públiques i Habitatge - Ajuntament d'Organyà

PONENT: Sonia Ramos i González

DICTAMEN 167/2017, de 8 de juny. Reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant l'Ajuntament d'Organyà per la Sra. A per les lesions patides arran d'una caiguda durant la Festa Major del municipi i que atribueix a l'existència d'un element metàl·lic que interrompia el pas dels vianants

La Comissió Jurídica Assessora, reunida el 8 de juny de 2017, amb la presidència del Sr. Albert Lamarca i Marquès, actuant com a secretària la Sra. Francesca Mas i Casanovas, amb la participació de les Sres. i els Srs. Ferran Badosa i Coll, Marta Franch i Saguer, Alfredo Galán Galán, Margarida Gil i Domènech, Marc Marsal i Ferret, Joan Pagès i Galtés, Eva Pons i Parera, Isabel Pont i Castejón, Lluís Saura i Lluvià, Joan Manuel Trayter i Jiménez, i Antoni Vaquer Aloy, i essent-ne ponent la Sra. Sonia Ramos i González, ha aprovat el Dictamen següent:

ANTECEDENTS DE FET

1. El 10 de setembre de 2015, la Sra. A va presentar un escrit davant de l'Ajuntament d'Organyà, en el qual donava compte, a l'efecte de formular una futura reclamació pels danys i perjudicis causats, que la matinada del 16 d'agost de 2015 havia patit un accident, mentre assistia a l'actuació d'un grup musical a la plaça Major de la localitat. Alhora sol·licitava que li facilitessin les dades de les persones físiques o jurídiques organitzadores de l'actuació i del muntatge de l'escenari.

Juntament amb l'escrit referit, la instant adjuntava còpia de diversa documentació, com ara els informes d'assistència hospitalària i fotografies de l'indret on va tenir lloc la caiguda.

2. La reclamant, de 42 anys (nascuda el 1973) en el moment de l'accident, manifesta que la matinada del 16 d'agost de 2015, mentre assistia com a espectadora a una actuació musical a la plaça Major d'Organyà, va ensopegar amb un element metàl·lic, d'uns 10 cm d'alçada i que servia de suport als altaveus, el qual es trobava situat, segons s'infereix del seu relat de fets, en la zona de ball. Arran de la caiguda, la reclamant va acudir al Servei d'Urgències de l'Hospital de la Seu d'Urgell, on li van diagnosticar una fractura a la tibia i peroné esquerres i la van derivar a l'Hospital de la Vall d'Hebron; centre en què va ser intervinguda dos dies després. Amb posterioritat, el 6 d'octubre del 2016, va ser reintervinguda per a retirar-li el material d'osteosíntesi col·locat en la intervenció anterior.

3. Per mitjà d'un ofici de 23 de setembre de 2015, l'alcalde d'Organyà va facilitar a la reclamant les dades sol·licitades, i li va fer saber que comunicava el sinistre a la companyia d'assegurances de l'ens local.

4. El 6 d'octubre de 2015, d'acord amb les indicacions de l'entitat asseguradora, es va sol·licitar a la instant que quantifiqués econòmicament els danys irrogats, que aportés tota la documentació de què disposés, i que indiqués els mitjans de prova de què pretenia valdre's per a acreditar els fets.

5. En resposta a aquesta sol·licitud, el 21 d'octubre de 2015, l'accidentada va lliurar un escrit, al qual adjuntava diversa documentació, on manifestava que no li era possible quantificar els danys, atès que romania de baixa i ignorava si li quedarien seqüeles, i proposava com a mitjans de prova la documental aportada, una pericial, si esqueia, i la testifical; i pel que fa a aquesta última facilitava les dades d'uns testimonis que eren presents el dia de l'accident.

6. Consta en l'expedient un informe de l'arquitecta municipal, de 9 de desembre de 2015, en el qual manifesta que amb motiu de la Festa Major es va habilitar a la plaça de l'Església un espai escènic, compost per l'escenari, el bany, els camerinos per als artistes i un espai amb un escenari mòbil; que tota la instal·lació estava degudament protegida i senyalitzada, i que l'altaveu amb el qual la reclamant presumptament va ensopegar es trobava dins de l'àmbit d'aquest espai escènic, destinat exclusivament als artistes i tècnics de llum i so.

7. El 15 de desembre de 2015, la companyia asseguradora va presentar un escrit, en el qual, i en vista del contingut de l'informe emès per l'arquitecta municipal, considerava que s'havia de desestimar la reclamació per manca de nexa causal.

8. Per mitjà d'un escrit de 12 d'agost de 2016, al qual adjuntava còpia de diversa documentació, l'accidentada va formular una reclamació de responsabilitat patrimonial en què sol·licitava una indemnització econòmica de 50.895,90 euros, pels danys i perjudicis irrogats arran de la caiguda referida, i que es prengués declaració als testimonis, les dades dels quals facilitava.

9. Consta incorporat a l'expedient un informe jurídic emès, a requeriment de l'Ajuntament, per un advocat extern, que conté un seguit de consideracions en relació amb el procediment a seguir.

10. Per Decret de l'alcaldia núm. 86/2016, de 17 d'octubre, es va resoldre admetre a tràmit la reclamació de responsabilitat patrimonial formulada; nomenar l'instructor del procediment; admetre les proves proposades per la reclamant, tret de la testifical; conferir tràmit d'audiència als interessats i notificar-los aquesta resolució. Consta que, per ofícis de 19 d'octubre de 2016, als quals s'annexava una relació amb la documentació que conformava l'expedient, es va notificar el decret referit a la reclamant i a la companyia asseguradora.

11. El 2 de novembre de 2016, i en el marc del tràmit d'audiència, la instant va lliurar un escrit d'al·legacions, en què assenyalava que el 6 d'octubre de 2016 havia estat intervinguda per a la retirada del material d'osteosíntesis i havia romàs 27 dies de baixa, però que, tanmateix, no

modificava la quantia reclamada. Altrament, sol·licitava que s'admetés la prova testifical proposada, per tal com la seva inadmissió li causava indefensió, atès que en l'expedient figuraven incorporats informes dels quals es despenia que l'altaveu estava degudament senyalitzat.

12. Figura en l'expedient l'informe jurídic emès, el 30 de desembre de 2016, a petició de l'Administració local, per un advocat extern, que efectua diverses consideracions arran de la instrucció del procediment, i conclou que, al seu parer, la proposta de resolució hauria de ser desestimària.

13. Mitjançant una diligència de 2 de gener de 2017, el secretari interventor va donar el vistiplau a l'informe jurídic extern.

14. En la mateixa data, l'instructor va emetre la proposta de resolució, en la qual proposava desestimar la reclamació, per manca de nexa causal, en considerar que l'accident es va produir dins de l'espai escènic de l'actuació musical, degudament protegit i senyalitzat, i d'ús restringit per als artistes i tècnics, amb exclusió del públic assistent.

15. Consta que es va notificar la proposta de resolució a la reclamant i a la companyia asseguradora de l'Administració.

16. El 3 de gener de 2017, l'Ajuntament d'Organyà va fer arribar al Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge la petició de dictamen, on es feia constar que s'havia acordat la suspensió del procediment, juntament amb l'expedient.

17. Per escrits de dates 15 de febrer i 21 de març de 2017, la cap del Servei de Règim Local va requerir a l'Administració local que completés l'expedient amb documentació que hi mancava.

18. Consta que, en data 24 de març de 2017, l'Administració local va donar compliment al darrer dels requeriments, mitjançant la remissió de la sol·licitud de dictamen i l'expedient amb la documentació requerida, per la plataforma EACAT.

19. El 4 d'abril de 2017, la tècnica de la Subdirecció General d'Assistència Jurídica i Règim Local, amb el vistiplau de la responsable de Patrimoni de les Entitats Locals, va informar favorablement sobre la remissió de l'expedient a la Comissió Jurídica Assessora.

20. El 12 d'abril de 2017, va tenir entrada en aquesta Comissió Jurídica Assessora la petició de dictamen, formulada per l'Ajuntament d'Organyà i tramesa per la consellera de Governació, Administracions Públiques i Habitatge.

21. El Ple de la Comissió Jurídica Assessora, en la reunió de 6 d'abril de 2017, va admetre a tràmit la petició de dictamen i en va nomenar ponent.

FONAMENTS JURÍDICS

I. Objecte del dictamen i intervenció de la Comissió Jurídica Assessora

Se sotmet a dictamen de la Comissió Jurídica Assessora la reclamació de responsabilitat patrimonial contra l'Ajuntament d'Organyà formulada per una dona, de 42 anys d'edat en el moment dels fets, que va patir un accident quan presenciava una actuació musical celebrada, amb motiu de la Festa Major d'Organyà, a la plaça major la nit del 15 al 16 d'agost de 2015. Segons la reclamant, el sinistre es va produir quan transitava per la zona de ball i va ensopegar amb un element metàl·lic que servia de suport als altaveus, el qual provocava un desnivell d'uns 10 cm i es trobava a la zona de pas dels espectadors.

La intervenció d'aquest òrgan esdevé preceptiva d'acord amb el que estableix l'article 8.3.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, quan la quantia indemnitzatòria es fixa en una xifra igual o superior a 50.000 euros; circumstància que concorre en aquest cas, ja que la reclamant sol·licita una indemnització de 50.895,90 euros. En el mateix sentit es pronuncien l'article 86 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya; i l'article 142.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJPAC) –aplicable al cas per raons temporals, com després es justificarà–.

II. Legitimació activa i competència per a resoldre

La reclamant es troba legitimada per a instar el present procediment perquè és la víctima dels danys físics i patrimonials pels quals reclama. L'òrgan instructor, però, li hauria d'haver requerit una còpia del DNI, a fi i efecte de contrastar la seva signatura i voluntat de reclamar.

La instant adreça la reclamació contra l'Ajuntament d'Organyà i, tot i que no ho explicita, s'infereix que ho fa en virtut de la seva doble condició d'entitat organitzadora de l'espectacle en el decurs del qual va tenir lloc l'accident –com reconeix el mateix l'Ajuntament–, així com a titular de l'espai públic, en aquest cas la plaça de l'Església (o Major), on es va produir.

III. Temporalitat de l'acció

D'acord amb els articles 142.5 de l'LRJPAC i 4.2 del Reial decret 429/1993, de 26 de març, que aprova el Reglament dels procediments de les administracions públiques en matèria de responsabilitat patrimonial (RPRP), el dret a reclamar prescriu a l'any d'haver-se produït el fet o l'acte que motivà la indemnització o d'haver-se'n manifestat l'efecte lesiu. En el cas de dany

a les persones, el termini de prescripció d'un any s'ha de comptar des de la curació o la determinació de l'abast de les seqüeles.

En aquest cas, és suficient amb palesar, sense haver d'efectuar altres consideracions ni anàlisis, que l'accident del qual porta causa la reclamació va tenir lloc, presumptivament, la matinada del 16 d'agost de 2015, i que l'escrit de reclamació es va registrar d'entrada a l'Oficina de Correus el 12 d'agost de 2016.

IV. Aspectes procedimentals

La reclamant va presentar un primer escrit, el 10 de setembre de 2015, en què comunicava la producció de l'accident, a l'efecte de la formulació d'una futura reclamació de danys i perjudicis, i on sol·licitava dades sobre els organitzadors de l'actuació; i un segon escrit, el 12 d'agost de 2016, en què formulava la reclamació de responsabilitat patrimonial.

En atenció a la data d'iniciació del procediment rescabatori en qüestió, aquest s'ha tramitat de conformitat amb les previsions contingudes en la Llei 26/2010, així com en l'LRJPAC i l'RPRP.

Tot i que la normativa estatal referida resta, a hores d'ara, derogada, en virtut de la disposició derogatòria única de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC) –que ha passat a regular els aspectes procedimentals del procediment de responsabilitat patrimonial, mentre que els aspectes substantius es troben recollits en l'actualitat en el capítol IV del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic–, d'acord amb la disposició transitòria tercera de l'LPAC, als procediments iniciats amb anterioritat a la seva entrada en vigor –que va tenir lloc el propassat 2 d'octubre de 2016– com és el cas present, no els és d'aplicació aquesta norma, sinó que s'han de regir per la normativa anterior.

En aquest sentit, es constata que el procediment s'ha ajustat, en termes generals, a les previsions legals i reglamentàries referides i, en particular, consta que, de conformitat amb l'article 10.1 *in fine* de l'RPRP, s'ha incorporat l'informe del servei municipal en el marc del funcionament de qual s'haurien produït els danys indemnitzables; s'ha participat la reclamació a la companyia asseguradora de l'Administració; l'òrgan instructor s'ha pronunciat sobre la proposició de prova, i n'ha denegat, d'una manera motivada, la prova testifical; s'ha atorgat tràmit d'audiència a les dues parts identificades com a interessades–això és, la reclamant i la companyia d'assegurances, les quals hi han formulat al·legacions–, i s'ha emès una proposta de resolució.

Tanmateix, com apuntava la companyia asseguradora en l'escrit de 30 de setembre de 2015, hauria estat adient donar trasllat de la reclamació a les empreses responsables de l'actuació

musical i del muntatge de l'escenari, en particular aquesta última; a fi i efecte que compareguessin com a parts interessades i hi formulessin al·legacions.

Altrament, i pel que fa a la instrucció del procediment, val a dir que si bé consta, com s'ha dit, un informe de l'arquitecta municipal, que compliria la previsió de l'article 10.1 *in fine* de l'RPRP, aquest document aporta escassa informació i, a més, aquesta és imprecisa. Hauria estat adient que es completés amb un altre informe més concís, que facilités informació sobre les dimensions de la plaça, de l'escenari, de la ubicació concreta d'aquest, dels elements de delimitació (tanques,...) i senyalització emprats per al seu tancament, amb fotografies del dia de l'actuació, i, si això no hagués estat possible, almenys de la plaça o via pública.

També hauria estat adient sol·licitar un informe a la Policia Local sobre la caiguda –per bé que del primer ofici que l'alcalde adreça a la reclamant s'infereix que l'Ajuntament no en va tenir notícia fins a l'escrit que va presentar aquesta el 10 de setembre de 2015– i, si escau, sobre altres accidents en aquest lloc.

Cal dir que l'òrgan instructor es pronuncia explícitament sobre les proves proposades per la reclamant i resol desestimar, per inadequada, la prova testifical; qüestió que s'abordarà posteriorment.

Finalment, cal esmentar que, d'acord amb la documentació que integra l'expedient –la proposta de resolució i la petició telemàtica de sol·licitud de dictamen signada digitalment per l'alcalde–, s'ha acordat suspendre el termini per a resoldre i notificar la resolució de l'expedient, entre les dates de petició i recepció de dictamen d'aquest òrgan consultiu.

Pel que fa a la conformació de l'expedient, escau indicar que s'han elevat a aquesta Comissió dues còpies de l'expedient, correctament paginades i precedides de l'índex corresponent. Tan sols es trobaria a faltar una còpia del DNI de la reclamant, a fi de contrastar la seva signatura i voluntat de reclamar.

En darrer lloc, la proposta de resolució indica que no s'efectua “cap pronunciament explícit sobre la valoració dels danys ni la quantia de la indemnització, atès que no s'aprecia cap mena de responsabilitat de l'Administració pública local”. Aquest pronunciament s'aparta de les recomanacions efectuades per aquesta Comissió, en el sentit que, malgrat que la proposta sigui desestimària, cal que es quantifiqui el dany, a fi de facilitar la intervenció d'aquest òrgan consultiu davant d'hipotètics pronunciaments estimatoris, ja que, d'acord amb l'article 12.2 de l'RPRP, aquesta Comissió s'ha de pronunciar no solament sobre l'existència de responsabilitat, sinó també sobre la quantia. No obstant l'anterior, l'informe jurídic extern demanat per l'Ajuntament du a terme una valoració detallada de cadascun dels conceptes indemnitzatoris que integren la indemnització.

V. Posició de la reclamant

En el primer escrit que lliura la reclamant, on dona notícia de la caiguda i anuncia una futura reclamació de responsabilitat patrimonial, assenyala que l'accident es va produir el 16 d'agost de 2015, al voltant de les 2.30 hores de la matinada, quan es trobava a la plaça Major d'Organyà, on hi havia l'actuació d'un grup musical.

Més concretament, pel que fa a la dinàmica de l'accident, diu que tingué lloc “mentre anava caminant tranquil·lament per la zona de ball, de sobte em vaig trobar amb el peu sota un ferro que estava al mig del pas, ensopegant i caient al terra. Seguidament em vaig adonar que la causa de la meua caiguda era un element metàl·lic que servia de suport als altaveus i que es trobava uns 10 cm per damunt del nivell del terra i que interrompia el pas de la gent [...]. Aquest element metàl·lic situat a la zona de pas dels espectadors no estava senyalitzat ni protegit i era molt difícil adonar-se de la seva presència davant la gran quantitat de persones que es trobaven disfrutant de la festa.”

Aquest relat fàctic és completat en l'escrit que lliura el 12 d'agost de 2016, en què formula la reclamació de responsabilitat patrimonial, i on assenyala que “mitjançant escrit de 3/9/2015 la compareixent posà en coneixement d'aquest Ajuntament l'accident que va patir el 16 d'agost [de 2015], al voltant de les 12.30 hores de la matinada, a la plaça Major d'Organyà, mentre estava escoltant l'actuació d'un grup musical, acompanyada d'uns amics i els dos fills, de 14 i 11 anys d'edat”.

I reitera que caminava per la zona de ball, que la causa de la caiguda era un element metàl·lic que servia de suport als altaveus, que sobresortia uns 10 cm, que no estava senyalitzat ni protegit i que era molt difícil adonar-se de la seva existència, atesa la gran quantitat de gent.

Finalment, en el marc del tràmit d'audiència, presenta un escrit d'al·legacions, on manifesta que “la denegació de la prova testifical proposada per la compareixent li causa indefensió, tenint en compte que figuren incorporats a l'expedient informes dels quals sembla desprendre's que l'altaveu estava degudament senyalitzat.

La reclamant al·lega que, per tal d'acreditar l'error d'aquesta afirmació, resulta obligada la pràctica de la prova testifical en els persones [que cita]”; les quals “compareixeran voluntàriament a declarar a les dependències d'aquest Ajuntament el dia que a l'efecte s'assenyali.”

En el decurs de la tramitació del procediment, la instant aporta dues fotografies del punt on tingué lloc la caiguda, en les quals s'observa l'element metàl·lic al qual fa esment, així com sengles informes d'assistència d'urgències, ambdós del 16.8.2015, el primer de la Fundació Hospital La Seu d'Urgell, amb hora d'entrada a les 03.29 h, on s'indica “*paciente de 42 años mujer que acude por dolor en tobillo izquierdo tras traumatismo casual en lugar público hace aproximadamente media hora [...]*”; i el segon, de l'Hospital de la Vall d'Hebron, on a l'apartat

“Motiu d’ingrés” figura anotat “pacient que ingressa derivada de l’Hospital de la Seu d’Urgell per fractura terç distal tibia i peroné esquerra després de caiguda durant actes de la Festa Major, segons refereix”.

VI. Posició de l’Administració local

Per part de l’Administració local només figuren incorporats a l’expedient dos documents amb informació rellevant: el primer, l’escrit que va adreçar l’alcalde a l’accidentada, en resposta a la comunicació prèvia d’aquesta on donava notícia de l’accident, i el segon, l’informe emès per l’arquitecta municipal.

En el primer, es reconeix que la nit del 15 d’agost es van celebrar uns espectacles organitzats per l’Ajuntament, i que no es tenia notícia de l’accident. A continuació, es faciliten les dades de les empreses responsables del muntatge de l’escenari i dels equips de música i altaveus.

En el segon, s’informa literalment que “l’Ajuntament amb motiu de la Festa Major va destinar la Plaça de l’Església per a celebrar actes programats. En aquesta plaça, que està pavimentada i no té cap desnivell, es va habilitar un espai escènic que es compon de l’escenari, el bany, els camerinos pels artistes contractats i un espai amb escenari mòbil. Tota la instal·lació estava degudament protegida i senyalitzada.

L’altaveu amb el qual [la reclamant] presumptament va caure queda dins de l’àmbit d’aquest espai escènic destinat exclusivament als artistes i tècnics de llum i so”.

El Decret d’incoació de l’expedient de responsabilitat patrimonial i la proposta de resolució desestimatòria es basen en un informe jurídic extern sol·licitat per l’Ajuntament d’Organyà.

Pel que fa a la prova testifical proposada per la reclamant, és denegada en el decret d’incoació, en considerar-la improcedent perquè “d’una banda, la pròpia reclamant reconeix el vincle d’amistat que l’uneix amb els esmentats testimonis, un dels quals, fins i tot, té el mateix domicili que la reclamant. De l’altra, perquè al primer escrit, presentat el 10 de setembre de 2015, la reclamant no feia cap esment que el dia dels fets anés acompanyada. I, finalment, perquè la declaració dels esmentats testimonis, atesa la parquedat amb què es proposa, no sembla que pugui aportar cap altra dada de rellevància addicional a l’explicació dels fets donada per la pròpia reclamant”.

L’Ajuntament fonamenta la desestimació en el fet que l’accident es va produir dins de l’espai escènic de l’actuació musical, el qual estava degudament protegit i senyalitzat, i era per a ús restringit d’artistes i tècnics, amb exclusió del públic assistent. Per aquesta raó, manca el nexa causal directe i immediat entre el dany produït i l’activitat administrativa.

VII. Responsabilitat de l'Administració pública pels danys associats a l'organització d'espectacles públics

La responsabilitat de l'Administració local en aquest cas es basa en la seva condició d'organitzadora de l'espectacle públic en el decurs del qual es va produir la caiguda de la reclamant. En aquest sentit, a més de resultar d'aplicació les normes generals de responsabilitat patrimonial de l'Administració pública, també és aplicable la legislació especial sobre espectacles públics i activitats recreatives (Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives; i Decret 112/2010, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives).

En aquest cas, l'espectacle públic musical organitzat per l'Ajuntament, amb ocasió de la Festa Major, està subjecte al règim jurídic previst per la Llei 11/2009. D'acord amb l'article 4.1 estan subjectes a la Llei tota mena d'espectacles públics, amb independència del caràcter públic o privat dels organitzadors, de la titularitat pública o privativa de l'establiment o espai obert al públic en què es desenvolupen i de llur caràcter esporàdic o habitual. Així mateix, l'apartat segon del mateix precepte prescriu que són responsables dels espectacles públics les persones físiques o jurídiques, de caràcter públic o privat, que tenen la condició d'organitzadors, explotadors o titulars. Amb aquesta finalitat, la Llei obliga la persona organitzadora a mantenir vigents els contractes d'assegurança de responsabilitat civil determinats per reglament. L'àmbit de cobertura de la pòlissa inclou els danys ocasionats a les persones usuàries o assistents i a les terceres persones i als seus béns, produïts com a conseqüència de la realització de l'espectacle, així com de l'activitat del personal al seu servei o de les empreses subcontractades (article 78 del Decret 112/2010, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives). Entre les obligacions dels organitzadors i titulars, l'article 6.2, lletra k), de la Llei 11/2009 preveu la de respondre dels danys i perjudicis que es puguin produir com a conseqüència de l'organització i el desenvolupament de l'espectacle.

L'espectacle públic musical durant el qual es va produir la caiguda de la reclamant mereix qualificar-se, d'acord amb l'article 3 de la Llei 11/2009, d'*activitat extraordinària*, definida com aquella activitat que es du a terme en espais oberts al públic, és a dir, llocs de domini públic, inclosa la via pública, on ocasionalment es duen a terme espectacles públics, i que no disposen d'infraestructures ni instal·lacions fixes per a fer-ho.

Per la seva banda, el Decret 112/2010 especifica, en l'article 110, que els espectacles públics organitzats pels serveis municipals o sota la responsabilitat directa d'aquests han de comptar amb les mesures necessàries per a garantir la protecció de la seguretat, la salut i els drets de les terceres persones que puguin resultar afectades per la seva realització, i és responsabilitat dels mateixos serveis municipals adoptar aquestes mesures.

Respecte als requisits que han de complir els espectacles, l'article 39 del Decret 112/2010 prescriu que les estructures no permanents desmuntables destinades a la realització

d'espectacles públics han de complir les condicions de seguretat necessàries per a les persones espectadores o usuàries, artistes i la resta de personal que executa l'espectacle. El mateix precepte estableix que no es pot atorgar llicència a les estructures no permanents desmuntables, si no compten amb el control inicial favorable dels serveis tècnics municipals o d'una entitat col·laboradora de l'Administració per al control d'espectacles que hagi inspeccionat el seu muntatge i comprovat el seu funcionament.

Altres preceptes del Decret estableixen mesures de prevenció dels riscos associats a l'espectacle: així, l'article 43 exigeix els ens locals de la necessitat de disposar de vigilants de seguretat privada, sempre que la seguretat de les persones usuàries quedi garantida degudament per la policia municipal, local o guàrdia urbana, i així ho acrediti la memòria de seguretat respectiva.

El possible incompliment dels deures de seguretat previstos en la legislació especial pot generar la responsabilitat patrimonial de l'Administració local d'acord amb les regles generals previstes en els articles 139 i següents de l'LRJPAC. De conformitat amb l'article 174 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC), els ens locals responen directament dels danys i perjudicis causats als particulars en llurs béns i drets com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, en els termes previstos per la legislació general sobre responsabilitat administrativa. En el mateix sentit es pronuncien l'article 54 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i l'article 81 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, es pronuncia en termes semblants.

D'acord amb els articles 139 i següents de l'LRJPAC, perquè prosperi qualsevol acció de responsabilitat patrimonial: a) que existeixi un dany real, efectiu i avaluable econòmicament i individualitzable en una persona o un grup de persones; b) que la lesió sigui conseqüència del funcionament normal o anormal del servei públic; c) que no hi hagi intervingut força major; i d) que el dany sigui antijurídic, en el sentit que qui el pateixi no tingui el deure de suportar-lo.

VIII. Els danys

La reclamant manifesta que arran de la caiguda es va fracturar la tibia i el peroné esquerres, al nivell del terç inferior. Amb motiu d'aquestes fractures va haver de ser intervinguda i reintervinguda quirúrgicament. Argumenta que ha estat de baixa laboral, amb 5 dies d'estada hospitalària; que va haver de fer un total de 41 sessions de rehabilitació, 17 de les quals en un centre privat; que li resten un seguit de seqüeles funcionals d'acord amb l'informe mèdic aportat per la reclamant –BA: flexió dorsal 90°, flexió plantar 60°, inver. 10°, ever. 12°–, així com cicatrius amb adherències (dolor) i dolor lumbar, i que les cicatrius comporten un perjudici estètic agreujat, ja que també treballa com a model. Altrament, esgrimeix que ha hagut de desplaçar-se en nou ocasions fins a Barcelona des del seu domicili, a Adrall, per a les revisions

mèdiques; que no va poder assistir a les classes a l'Escola Oficial d'Idiomes, i que, com a conseqüència de la caiguda se li va trencar el telèfon mòbil, que ha hagut de substituir.

La reclamant sol·licita una indemnització de 50.895,90 euros, que desglossa en les partides següents: pel període d'incapacitat temporal, 12.336 euros –que inclou 192 dies de baixa impeditiva (162 dies després de la primera intervenció i 30 dies, després de la segona intervenció), més 5 dies d'estada hospitalària, valorats en 395 euros–; per les dues intervencions quirúrgiques, 1.500 euros; pel material d'osteosíntesis, 5.188 euros; per les seqüeles funcionals, 4.261 euros; pel perjudici estètic, 24.793 euros; per la rehabilitació en un centre privat, 340 euros; pels desplaçaments a Barcelona, 1.134 euros; per la matrícula a l'Escola Oficial d'Idiomes, 167,50 euros; i per la substitució d'un mòbil (Iphone 6S, de 64 GB), 781,40 euros.

La proposta de resolució indica que no s'efectua “cap pronunciament explícit sobre la valoració dels danys ni la quantia de la indemnització, atès que no s'aprecia cap mena de responsabilitat de l'Administració pública local”. Malgrat l'anterior, l'informe jurídic extern du a terme una valoració detallada de cadascun dels conceptes indemnitzatoris que integren la indemnització, i sosté, en primer lloc, que encara que la reclamant no precisi el sistema de valoració del dany que utilitza, s'intueix que empra el sistema de barems previstos pels accidents de circulació de l'any 2014, vigent en el moment de l'accident. L'informe jurídic qüestiona en alguns punts la valoració efectuada per la reclamant i considera que la quantificació correcta, en el cas que la reclamació s'hagués d'estimar, seria, en el millor dels casos, de 18.715 euros.

IX. Realitat de la caiguda

D'acord amb els criteris seguits per aquesta Comissió en supòsits com el present, en els quals ha tingut en compte la dificultat que representa per als particulars acreditar aquests extrems i ha assenyalat que, en cada cas concret, s'ha de calibrar, en vista de l'esforç probatori de qui reclama, si els indicis de prova que es mostren són suficients per a un convenciment total de la manera com van tenir lloc els fets, ja que la prova s'ha de valorar en el seu conjunt (*vid.*, per tots, el Dictamen 280/2016)–, sembla que cal donar per certa la producció de la caiguda, en la data i indret indicats per la reclamant.

És a dir, que el dia 16 d'agost de 2015, al voltant de les 2.30 h de la matinada –per bé que a l'escrit de reclamació, tot indica que per error mecanogràfic, es va fer constar 12.30 h, en comptes de 2.30 h–, la reclamant va patir un accident a la plaça de l'Església, per tal com aquesta circumstància es deriva del contingut dels informes mèdics emesos immediatament després de l'accident.

X. Relació de causalitat entre la caiguda i l'activitat administrativa

L'activitat probatòria desplegada per la part reclamant i per l'Ajuntament no permeten acreditar amb certesa les circumstàncies de l'accident.

D'una banda, l'Ajuntament fonamenta la desestimació en el fet que l'accident s'esdevingué, si escau, dins de l'espai escènic de l'actuació musical, el qual estava degudament protegit i senyalitzat, i era per a ús restringit d'artistes i tècnics, amb exclusió del públic assistent.

Tanmateix, ni adjunta cap fotografia ni cap croquis de la ubicació, ni explicita quina era la protecció i senyalització emprades per a advertir al públic que es tractava d'una zona restringida, ni quin personal, si escau, ho controlava. Tampoc dona trasllat de la reclamació a les empreses encarregades del muntatge de l'escenari, de les llums i del so.

Atesa l'escassa activitat instructora desplegada per l'Administració, sembla que hauria estat adient que els testimonis identificats per la reclamant haguessin pogut prestar declaració.

Escau indicar que aquesta Comissió, en el Dictamen 232/2002, en el qual es va denegar la prova testifical proposada, va considerar correcta la inadmissió, en tenir en compte la parcialitat dels testimonis. Així, s'hi deia que "la prova testifical que proposà fou correctament inadmesa per l'instructor en presumir la parcialitat dels testimonis, atès que de la identitat dels mateixos se'n derivava, pel que fa a un d'ells, una relació de parentiu amb la reclamant i dels altres, una relació d'amistat envers la reclamant, essent tots ells ocupants del vehicle sinistrat". Tanmateix, aquest òrgan consultiu també ha reiterat pel que fa a la prova i en concret la testifical que "En els dictàmens 106/2008, 42/2011, 356/2012 i, més recentment, 49/2013, la Comissió s'ha pronunciat sobre la conveniència d'extremar al màxim la pràctica dels mitjans de prova que s'hagin proposat en el marc de l'expedient" i que aquesta prova "podria tenir un valor complementari al conjunt de la prova practicada (dictàmens 31/2011, 298/2012 i 27/2013)." (Dictamen 39/2014).

Per contra, la reclamant manifesta que l'accident es va produir mentre caminava per la zona de ball i, pel que fa a l'element metàl·lic, diu que no estava senyalitzat ni protegit, i que era molt difícil adonar-se de la seva presència davant la gran quantitat de persones que es trobaven allí gaudint de la festa.

Del que sembla que no hi ha dubte és que l'accident es va produir de nit, en un lloc on hi havia aglomeració de persones, perquè s'estava duent a terme una actuació musical per a celebrar la Festa Major de la localitat, i que, d'acord amb les fotografies aportades per la reclamant, l'altaveu, amb el qual presumptivament va ensopegar la reclamant, no es trobava instal·lat sobre cap tarima, sinó sobre una barra, tot fa pensar que metàl·lica, que forma part de l'escenari. Les dimensions de les barra són aproximadament de 50 cm de llarg, per 3 cm d'ample i altres 3 cm de fondària. A l'extrem d'aquesta barra, que serveix de suport a l'altaveu i l'eleva del terra, hi ha una maneta. Tot sembla indicar que entre el terra i la barra hi ha un

espai de diversos centímetres –la reclamant parla de 10 cm–, entre els quals sembla que hi cabria un peu. En la barra apareixen pintades unes franges blanques, a tall de senyalització. En les fotografies no s'evidencien ni cintes ni tanques delimitadores de l'espai.

Les fotografies aportades evidencien que la barra metàl·lica és, per si sola, i si no està convenientment senyalitzada –la pintura amb les franges blanques no sembla suficient senyalització, sobretot de nit–, un element de risc superior al risc normal que un espectador pot raonablement esperar quan acudeix a un espectacle públic musical organitzat per un Ajuntament, sobretot, si es té en compte que es tractava d'una activitat nocturna i que es pot presumir que comptava amb una àmplia participació de la població.

L'existència de la barra metàl·lica creava un risc d'accident que es trobava dins de l'àmbit de control de l'Administració local, ja que es tractava d'un element que formava part de l'escenari en el qual tenia lloc l'espectacle musical. La legislació especial sobre espectacles públics, com s'ha explicat amb anterioritat, atribueix a l'organitzador, de caràcter públic o privat, l'obligació d'adoptar les mesures de seguretat necessàries per a garantir la seguretat i la salut de les persones que participen en l'espectacle. En aquest cas, davant l'existència d'un element anormalment perillós que ha resultat suficientment acreditat en les fotografies aportades per la reclamant, la mesura de seguretat necessària i exigible per part de l'Ajuntament per a evitar el risc d'accident consistia a tancar i senyalitzar suficientment la zona reservada a l'espai escènic per a impedir-hi l'accés del públic.

L'Administració local, responsable de l'organització de l'espectacle, no ha explicat ni ha provat l'adequació dels elements emprats per a delimitar, senyalitzar i evitar l'entrada del públic a l'espai escènic. Aquest fet, juntament amb l'esforç probatori de la reclamant, desvirtua el contingut de l'informe tècnic municipal.

Com a conseqüència dels arguments anteriors, aquesta Comissió considera que existeix un nexa causal entre l'activitat administrativa i la creació del risc que va determinar les lesions de la reclamant. La responsabilitat de l'Administració local s'afirma sense perjudici de les responsabilitats que puguin correspondre a les empreses encarregades, respectivament, del muntatge i el so del escenari.

XI. Els danys i la seva valoració

Consta acreditat que la reclamant ha patit uns danys reals, efectius, individualitzats i avaluable econòmicament. La quantia de la indemnització pels danys físics i econòmics sol·licitada per la reclamant ha estat rigorosament valorada per l'informe jurídic encarregat per l'Ajuntament, i aquesta Comissió considera que la valoració d'aquest informe aplica de manera estricta el sistema de barems indemnizatoris previstos pels accidents de circulació i suposa una compensació adequada a la realitat dels danys acreditats per la reclamant. Per tant,

aquesta Comissió confirma l'import de 18.715 previst en l'informe, així com la justificació que s'indica per a cadascun dels conceptes indemnitzatoris en els termes següents:

– Indemnització per incapacitat temporal: 10.803,78 euros per 5 dies d'estada hospitalària arran de la primera intervenció i 162 dies fora de l'hospital; 1.685,30 euros per 1 dia d'hospitalització arran de la segona intervenció i 25 dies d'incapacitat fora de l'hospital. L'informe aplica un factor de correcció del 10 % per perjudicis econòmics.

La diferència entre la valoració feta per la reclamant i per l'informe jurídic radica en el còmput dels dies d'incapacitat associats a la segona intervenció d'extracció del material d'osteosíntesi. Segons l'informe mèdic i els comunicats mèdics de baixa i alta d'incapacitat temporal, la reclamant va estar un dia ingressada a l'hospital (6 d'octubre) i va requerir 25 dies de baixa, des del 7 d'octubre fins al 31 d'octubre de 2016.

– Seqüeles funcionals: l'informe rebutja indemnitzar els danys per la col·locació del material d'osteosíntesi a la cama perquè no té el caràcter de seqüela, ja que la seva col·locació va ser provisional, formava part del procés de curació i es va retirar el 6 d'octubre de 2016, en la segona intervenció practicada a la reclamant.

Sobre les seqüeles funcionals, l'informe considera que, d'acord amb el sistema de barems, resulten indemnitzables els dèficits de la inversió i eversió del peu. El sistema de barems puntua aquests dèficits entre 1 i 3 punts en funció del grau. Essent el valor normal de la inversió del peu 30° i de l'eversió 20°, l'informe valora amb 2 punts els dèficits que presenta la reclamant (de 10° i 12°, respectivament). L'informe rebutja indemnitzar la flexió dorsal de 90° i la flexió plantar de 60°, perquè, d'acord amb el sistema de barems, presenten valors que estan dins de la normalitat.

Respecte al dolor lumbar, davant la manca de dades sobre la gravetat i la incidència d'aquest seqüela, l'informe el valora amb 1 punt sota el concepte "àlgia posttraumàtica sense compromís radicular" (és a dir, sense afectació a la columna vertebral), que té una puntuació d'entre 1 i 5 punts a la taula de barems.

La indemnització per les seqüeles funcionals és de 3.942,25 euros (5 punts, a raó de 788,45 euros per punt, tenint en compte l'edat de la víctima).

– Seqüeles estètiques: l'informe jurídic valora el perjudici estètic associat a la cicatriu com a lleuger, que rep en el sistema de barems una puntuació d'entre 1 i 6 punts. L'informe el valora en el seu punt intermedi (3 punts), que determina una indemnització de 2.284,05 euros (761,35 euros per punt). L'informe considera que no ha quedat acreditada l'afectació que aquesta seqüela tindria en la instant en les tasques que exerceix com a model, perquè la reclamant no ha acreditat que aquesta sigui la seva activitat professional. Dels comunicats mèdics de baixa es desprèn que la seva activitat laboral no està relacionada amb la professió de model.

– Despeses de rehabilitació: l'informe rebutja indemnitzar les 17 sessions portades a terme en un centre privat perquè no consta acreditat que fossin necessàries ni que haguessin estat degudament prescrites pel facultatiu responsable del procés de curació de les lesions. En el cas d'haver estat necessàries, no s'explica per què no es van prescriure ni per què no es van practicar en el mateix centre públic on es van practicar la resta de sessions de rehabilitació.

– Intervencions quirúrgiques: el sistema de barems vigent en el moment de l'accident no preveu la indemnització per aquest concepte. L'informe jurídic defensa que l'aplicació del sistema de barems s'ha de fer d'una manera homogènia i íntegra i, en aquest sentit, rebutja l'import reclamat.

– Desplaçaments a Barcelona: l'import de 1.134 euros pels nou desplaçaments a Barcelona no està justificat segons l'informe jurídic. De la documentació mèdica només resulten cinc visites a l'Hospital de la Vall d'Hebron. Es conclou que la reclamant no ha acreditat cap despesa concreta en concepte de desplaçaments, malgrat l'existència de criteris objectius per a justificar-los.

– Matrícula a l'Escola Oficial d'Idiomes: l'informe no considera indemnitzable aquest concepte, perquè no guarda la deguda relació amb les lesions, que no són impeditives per a realitzar aquesta activitat.

– Substitució del telèfon mòbil: no ha quedat acreditat el dany, perquè la reclamant no ha aportat cap document que justifiqui l'adquisició del telèfon pretesament substituït. L'informe, a més, afegeix que el model de telèfon mòbil que suposadament es va trencar com a conseqüència de la caiguda es va posar a la venda en el mercat espanyol, segons anunci del mateix fabricant, el 9 d'octubre de 2015, amb posterioritat a la data de l'accident (16 d'agost de 2015).

Aquesta Comissió considera que els danys físics i patrimonials que ha patit la reclamant com a conseqüència de la caiguda s'han d'indemnitzar amb la quantia de 18.715 euros.

CONCLUSIÓ

És procedent estimar en la quantitat de 18.715 euros –actualitzats a la data de finalització del procediment i, eventualment, més els interessos de demora corresponents– la reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant l'Ajuntament d'Organyà per la Sra. A per les lesions patides arran d'una caiguda durant la Festa Major del municipi i que atribueix a l'existència d'un element metàl·lic que interrompia el pas dels vianants.